

BAZI ÖNEMLİ GERÇEKLER*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Cumanız mübarek olsun, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Size Avustralya'nın tâ güneyindeki Varnambul (*Warnambool*) şehrinden bağlantı kurarak, canlı yayınla hitab ediyorum.

Bu cuma sohbetimde size, bir hadis-i kudsî okumak istiyorum. Bu kitap, Mekke-i Mükerreme'de çok kıymetli bir kardeşimizin elindeydi. Cidde'de bir eve ziyarete gittiğimiz zaman, “Şunu okuyalım!” demişti, orada görmüştüm. Benim kütüphanemde yoktu. İstanbul'a gelince aldım. Seyahatte de yanıma aldım okumak için. Yazarı da, benim sınıf arkadaşım olan, rahmetli, eski İstanbul müftülerinden Fikri Yavuz olduğu için, onun da ruhu şâd olsun diyerek, onun bu tertip etmiş olduğu “*Kırk Hadîs-i Kudsî*” kitabından, size bir hadis-i kudsî okumak istiyorum, metniyle beraber.

Hadîs-i kudsî, biliyorsunuz Peygamber SAS Efendimiz'in bir hadisidir. Bir çeşit hadistir ama, bu hadis-i şeriflerde Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri size şöyle buyuruyor...”

Yâni, Allah'tan bir haber naklediyor bize, o rivayet etmiş oluyor. Ona hadîs-i kudsî deniliyor.

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Bu okuyacağım hadis-i kudsîde, çok güzel bilgiler bulacaksınız. Kalemlerinizi hazırlayın, defterlerinizi hazırlayın, not alın! Tabii şimdi, aslında kalem deftere de lüzum kalmadı. Radyonuzun yanında eğer teybiniz varsa, banda alırsınız, iş biter.

a. Hased ve Gıybeti Terk Etmek

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm diye başlıyorum. Allah'ın adıyla, Rahmân ve Rahîm olan Rabbimizin adıyla başlıyorum:

يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا ابْنَ آدَمَ مَنْ قَنَّعَ اسْتَغْنَى وَمَنْ
تَرَكَ الْحَسَدَ اسْتَرَاحَ وَمَنْ تَرَكَ الْحَرَامَ يَخْلُصُ لَهُ
دِينُهُ وَ مَنْ تَرَكَ الْغَيْبَةَ ظَهَرَتْ مَحَبَّتُهُ وَتَوَفَّرَتْ
حَسَنَاتُهُ وَمَنْ اعْتَزَلَ عَنِ النَّاسِ مِنْهُمْ وَمَنْ قَلَّ كَلَامُهُ
كَمَلَ عَقْلُهُ وَمَنْ رَضِيَ بِالْقَلِيلِ مَنْ فَقَدَ وَثِقَ بِمَا
عِنْدَ اللَّهِ يَا ابْنَ آدَمَ أَنْتَ لَا تَعْمَلُ بِمَا سَلِمَ فَكَيْفَ
أَنْتَ تَطْلُبُ عِلْمَ مَا لَمْ تَعْلَمْ أَفْنَيْتَ عُمْرَكَ فِي
الرِّزْقِ تَعْلَمُ طَلَبِ الدُّنْيَا وَمَا تَطْلُبُ الْجَنَّةَ كَأَنَّكَ
تَعْلَمُ أَنَّكَ لَا تَمُوتُ غَدًا وَ تَجْمَعُ الْمَالَ كَأَنَّكَ
مُخَلَّدٌ إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَيَّ الدُّنْيَا يَا دُنْيَا عَلَيْكَ وَ
ابْتَغِي الزَّاهِدَ فِيكَ وَ اسْتَخْدِمِي وَتَجْمَعُ أَحْرَمِي
الْحَرِيصَ الْحَرِيصَ وَ اخْدِمِي الزَّاهِدَ فِيكَ

(*Yekùlü'llàhu azze ve celle*) “Aziz ve celîl olan Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki...” diyor Peygamber Efendimiz. (Ye'bne âdem) “Ey Ademođlu!” Tabii, biliyorsunuz hepimiz Ademođluyuz. Tek kişiye hitab ediliyor ama, bir cinse hitab edildiği için Hazret-i Adem'in ođlu olan herkes muhatap oluyor. “Ey insanlar!” demek gibi oluyor dolayısıyla, hepimize bu hitap.

“Ey Ademođlu! (*Men kanaea*) Kim kanaatkâr olursa, (*istağnâ*) zenginleşir.” Yâni zengin gibidir, müstağni bir durumda olur. Kanaatkârlık iyidir.

(*Ve men tereke'l-hasede*) “Kim hasedi terk ederse...” Başkalarını kıskanmayı, başkalarının elindeki nimetleri görüp de karnı ağrımak diyoruz biz; karnı ağrımak değil de canı sıkılıyor, kıskanıyor işte. “Kim hasedi terk ederse (*istirâha*) müsterih olur, huzurlu olur.” Hased insanın kendisini de mahveder. Yâni, sirkenin içine konulduğu bir alüminyum kabı yeyip bitirdiği gibi, asit olduğu için madenî kabı bitirdiği gibi, hased insanı da hasta eder, mahveder, çeşitli dertlere düşürür. Onun için, buyuruyor ki Rabbimiz:

“—Kim kanaatkâr olursa zengin olmuş olur. Bir çeşit zenginlik, zenginliğin rahatlığı gibi müstağni bir insan olur. Kim hasedi terk ederse, kıskanmayı terk ederse, müsterih bir insan olur, yâni rahatlar, huzurlu bir insan olur.”

(Ve men tereke'l-harâme yahlüsu lehû dînühû)

“Kim haramı terk ederse, onun dini hâlis muhlis bir dindarlık olur, iyi bir din olur.” Demek ki haramlardan kaçınmak, dinimizin böyle som altın gibi pırıl pırıl kıymetli olması için son derece önemli... Haramlardan kaçınmadan iyi bir dindarlık mümkün değil. Takvâ ehli olacağız, haramlardan kaçınacağız.

Hatta, Peygamber SAS'ın başka hadis-i şerîflerini de okuyoruz, biliyoruz, siz de duymuşsunuzdur ki, şüpheliden bile kaçarlardı sahabe-i kiram, harama düşeriz diye korkularından... Şüpheli ama helâl olan şeylerden bile uzak dururlardı. Çünkü, şüpheliden kaçan dinini korumuş olur. Haramdan korunan dinini halis muhlis yapmış olur.

(Vementereke'l-gıybetezaharet mehabbetühû)

“Kim gıybet etmeyi bırakırsa, gıybet etmezse, bu işi yapmazsa, onun sevgisi gönüllere yayılır. Sevgisi aşikâre olur. Yâni herkes onu sever.”

Onun için, başkalarını çekiştirmemeye, aleyhinde konuşmamaya, sanki karşımızdaymış da duysa darılacakmış gibi hayal ederek aleyhte konuşmamaya, yâni gıybet etmemeye çalışacağız.

Tabii biliyorsunuz, gıybet konusunda çok meşhur bir hadis-i şerîf var. Demişler ki:

“—Yâ Rasûlallah, gıybet ettiğimiz kimsede o bizim söylediğimiz kusur gerçekten var ise?..”

“—Zaten gıybet, var olan bir kusuru söylemektir, o zaman gıybet oluyor, o günah. Olmayan bir kusuru, yok olduğu halde, olmadığı halde kusur diye bir şeyi uydurup da söylüyorsan; o zaman bühtan oluyor, iftira oluyor. O daha fena...” buyurmuş.

Gıybet de fenâ, bühtan da fenâ, iftira da fenâ... O bakımdan, gıybeti terk etmemiz önemli bir ahlâki durumdur.

Sonuç ne?.. Eğer biz gıybeti terk eden bir insan olursak, bizim sevgimiz gönüllere yayılacak, herkes bizi sevecek. Yâni, (*zaharat mehabbetühû*) “Muhabbeti zâhir olur, herkes onu sever.”

(*Ve tevefferet hasenâtühû*) “İyilikleri de çoğalır.” Tabii, Allah ona bir bereket veriyor gıybet etmediği için, hasenatı, iyilikleri yapmağa imkân buluyor. Çünkü, iyilikleri yapmağa kuvvet de Allah’tandır:¹

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâhi’l-aliyyi’l-azîm*) diyoruz. Bu sözü hepimizi söylüyoruz. Ne demek. Yâni, “Allah’tan başka güç kuvvet sahibi yoktur, bütün güç kuvvet Allah’ın elindedir. Her şey onun gücüyle, kuvvetiyle, müsaadesiyle oluyor.” demek.

¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1276, *Dua* 34/16, no:3878, Ubâde ibn-i Sâmit RA’dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.226, no:946, Sa’d ibn-i Ebî Vakkas RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.I, s.299, no:1003, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan. Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.5, s.33, Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.15, s.1376, no:43612.

Buna büyüklerimiz gizli tevhid demişler. *Lâ ilâhe illa'llâh*, aşikâre tevhid; Allah'tan başka ilâh yok. *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*, gizli tevhid. Yâni, işin iç yüzünde anlıyoruz. Etrafımızda dönen, dolaşan olayların arkasında onları takdir eden Allah'ın kudreti var, onun gücü var. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin mukadderatıdır, onun dilemesiyle, kudretiyle oluyor. Dilemezse olmaz. İşte o *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh* da, o zaman gizli tevhid oluyor. O şuura müslümanın ermesi lâzım!

Tabii iyilik yapmaya kuvvet de, o zaman Allah'ın verdiği bir nimet insana... Neden, nereden hasıl oluyor bu?.. Kul iyi olduğu zaman, Allah ona iyilik yapma imkânı bahşediyor. Kul iyi olmadığı zaman, ona iyilik yapmayı nasib etmiyor. Kötülük yapmaya düşürüyor.

“Meselâ bir insan, —başka hadis-i şeriflerden yine bildiğimiz— bir günah işleyen başka insanı kınarsa, ayıplarsa, “Vay edepsiz, yapmış öyle, tüh...” vs. filan derse; o kınadığı günaha Allah onu düşürür. Düşürmeden canını almaz.” diye böyle bir tehditli hadis-i şerif var.

O halde ne yapacağız?.. Günahkârı kınayamıyoruz. Kınama müsaadesi yok. Ne var?.. Dua etmek var, düzeltilmesine çalışmak var. İslahına gayret etmek var. Arkasından, “Yâ Rabbi, bunu ıslah eyle!” diye dua etmek olabilir.

Demek ki, insan gıybeti terk ederse iki şey oluyor: Herkes kendisini seviyor, sevgisi yayılıyor insanlar arasına. Bir de iyilikleri artıyor. Demek

ki Allah ona hasenat yapmak, iyilik yapmak imkânı bahşediyor. Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh ya, her şey Allah'ın izniyle, onun verdiği kuvvetle oluyor ya demek ki o zaman kuvvet buluyor.

O halde, hasenatı çok olan bir insan olmak istiyorsak, demek ki dilimizi tutmak bir çare. Kimsenin aleyhinde konuşmamak, gıybet etmemek güzel bir çare... Tabii böyle olunca da, toplumlar muhabbetli olur ve müslümanlar birbirlerini sevdiği, saydığı, iş birliği yaptığı için de sonuçlar çok güzel olur.

(Ve meni'tezele ani'n-nâsi selime minhüm)
“Kim insanlardan uzaklaşırsa, onlardan kurtulmuş olur, selâmette olmuş olur.” Yâni çılgın kalabalıklara, vasıfsız kalabalıklara, insanların arasına girdi mi insan tabii onların günahları, günahkâr durumları, hatalı sözleri, işleri, düşünceleri, hareketleri, zevkleri, yamuk zevkleri, çarpık zevkleri insana tesir eder, tabii zararlı olur. Onlardan uzak durduğu zaman, selâmette olur insan. Pekiyi ne yapacağız; yâni insanlardan kaçan, dağ başlarında kendi başına yaşayan, kendince kapanık insanlar mı olacağız?.. Hayır!.. Peygamber SAS Efendimiz alimlerle, sâlihlerle beraber olmayı, onların sohbetine devam etmeyi, *(câlisü'l-küberâe)* büyük insanlarla her bakımdan, maddeten ve mânen, ahlâken büyük insanlarla dostluk ve ahbaplık etmeyi, âlimlerle düşüp kalkmayı, onların sohbetlerine devam etmeyi tavsiye ediyor.

Demek ki, kimlerle görüşeceğimizi seçmemiz gerekiyor. Ve daima en yüksek, en kaliteli, en ahlâklı, en bilgili, en güzel insanların yanında olmaya çalışmalıyız. Böylece bilgimizi arttırmış oluyoruz, görgümüzü arttırmış oluruz. Onlardan güzel şeyleri görerek, onların güzel ahlâkı bize de aksederek, biz de çok şeyler kazanmış oluruz. Yâni İslâm'da tamamen insanlardan kaçmak yok; vasıfsız, günahkâr insanlardan uzak durmak var.

Salih, âbid, zâhid, âlim, fâzıl, kâmil insanların sohbetine can atmak ve koşmak gerekiyor.

“—Peki, alim, fazıl insanlara gideceğiz. Öteki cahil, fâsık, fâcir insanlar ne olacak?..”

Onlarla da alimler, mürşidler uğraşacak. Tabii, onları doğru yola getirmek için çalışmalar yapacak. Onları içkiden kurtarmağa çalışacak, kumardan kurtarmağa çalışacak, zinadan kurtarmağa çalışacak... Tabii, böyle yüksek vasıflı insanlar onlarla mücadele ederken, onları kurtarmağa çalışırken, kendilerini Allah korur. Ama kendi gücü bu kadar kuvvetli olmayan başka insanlar, onlarla ahbaplık ederken, onların huylarına, alışkanlıklarına kendileri de saplanabilirler. Zayıf insanın başkasının yanında etkilenmesi, dolayısıyla zarar görmesi bahis konusu olur.

Yâni, bir açıklama yapmış olduk. Evet, insanlardan ayrılan, uzaklaşan selâmete erer, onlardan kurtulmuş olur. Şerleri vardır, dedikoduları vardır, çeşitli zararları vardır, onlardan kurtulmuş olur. Vasıfsız insanlardan,

günahkâr, şerli insanlardan uzaklaşacağız. Bunu anlıyoruz ama, bir de ihtar ediyoruz ki:

“—Sakın bu genelleştirilmesin! İyi insanların sohbetine koşmak lâzım! Alim, fazıl, kâmil insanları, büyük şahsiyetleri daima arayıp bulmağa çalışmak lâzım!” diye orasını da hatırlatıyoruz, parantez içinde.

Hadis-i kudsînin içinde olmamasına rağmen, mânâ iyi anlaşılсын diye söylüyoruz.

Peygamber Efendimiz’in bize bildirdiğine göre, hadis-i kudsînin devamında Rabbimiz şöyle buyuruyor:

(Ve men kalle kelâmühû, kemüle aklühû)
“Kimin sözü az olursa, akli kâmil olur.”

Evet, çok konuşan, çok hata eder. “Çok bilen çok yanılır.” demiş büyüklerimiz. Biz onu, “Çok söyleyen çok yanılır.” diye de söyleyebiliriz. Bu da doğrudur. Çünkü, “Çok söz yalansız olmaz!” da demişler. Az konuşmalı ki, insanın düşünmeye vakti olsun, fırsatı olsun ve söylediği sözleri düşünme düşünme söylesin. Tabii, düşünme düşünme söz söyleyince de, akli idman yapmış oluyor. Yâni, egzersiz yapmış oluyor. Binâen aleyh, düşünen, mütefekkir bir insan olmuş oluyor. Akli da böylece gelişir tabii. Sözü az olanın akli kâmil olur.

(Ve men radiye bi’l-kalîli mine’r-rızkı, fekad vesika bimâ inda’llâh) “Rızka, kendisine Allah’ın nasib ettiği az bir şey de olsa ona kanaat gösteren, râzı olan kimse Allah’ın indindeki

hazinelere, Allah'ın elindeki sonsuz nimetlere güvenmiş demektir.”

Yâni, “Az olsun, ne yapalım, bu gün bu kadar kazanmışım!” diyecek, müsterih, mutmain, râzı... Neden râzı? Nasıl olsa Mevlâ yarın gene verir. Ne olacak, Allah'ın indindeki nimetler bitmez, tükenmez nimetler. Bugün verdiği gibi yarın da verir. Bugün az olur, yarın çok olur. Yarın gene bu kadar olsa, gene yarınki işi bile hallederim diye düşünülmüş oluyor. Demek ki, Allah'ın indindeki nimetlere güvenmiştir demektir.

O halde elimizle çalışacağız, çabalayacağız. Alnımızın teriyle helâlinden kazanacağız tabii. Az veya çok geçebilir. Yâni, ne miktarda geçerse ona da müsterih olmak, râzı olmak lâzım! Bu da Allah'a güvenmenin bir tezahürüdür.

Insanoğlu, istikbâl endişesinden dolayı depo ediyor malı mülkü. “Aman çocuklarım rahat etsin... Aman istikbalde emekli olunca rahat edeyim!” filân diye, ihtiyacından fazlasını kazanıp depo ediyor. Depo etme huyu var insanoğlunda.

Tabii, İslâm'da böyle değil. İslâm'da kazanmak var helâlinden. Ne kadar kazanmışsa ona rıza göstermek var. Kazancının belli bir miktarını da farz olarak hayra sarf etmek gerekiyor. İslâm böyle. Tabii bir miktar da ihtiyaç ihtiyat akçesi olarak saklamak yasak değil ama, mâli görevleri de hiç, asla unutmamak lâzım.

Böyle bir korku içinde malın bekçiliğini yapıp, yemeyip, yedirmeyip böyle peyniri kavanozun içine koyup da dışını yalamak falan gibi, parası var ama yemiyor, yedirmiyor. Sonra tabii mirasçılar paylaşıp gidiyorlar. Öyle olmaması lâzım. İnsan yemeli, yedirmeli, hayrını, hasenâtını yapmalı, sevapları da kazanmalı. Yâni sağlığında bu işlerin hepsini yapmış olması ne kadar güzel, akıllıca bir hareket olur.

b. Bildiğiyle Amel Etmenin Önemi

Sonra hadis-i şerif devam ediyor:

يَا ابْنَ آدَمَ أَنْتَ لَا تَعْمَلُ بِمَا تَعْلَمُ فَكَيْفَ أَنْتَ
تَطْلُبُ عِلْمَ مَا لَمْ تَعْلَمْ أَفُنَيْتَ عُمْرَكَ فِي طَلْبِ
الدُّنْيَا وَمَا تَطْلُبُ الْجَنَّةَ كَأَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ لَا
تَمُوتُ غَدًا وَتَجْمَعُ الْمَالَ كَأَنَّكَ مُخَلَّدٌ

(Ye'bne âdem, ente lâ ta'melü bimâ ta'lemü fekeyfe ente tatlübü ilme mâ lem ta'lem?)

Bir soru, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden biz Ademoğullarına: “Ey âdemoğlu! Sen bildiğinle amel etmiyorsun ki, neden bilmediğin konuları öğrenmek istiyorsun, onları bilmeyi istiyorsun? Bildiğini yapmıyorsun ki... Ötekileri de öğreneceksin de ne olacak? Bildiğini yapmıyorsun, onu da yapmayacaksın!”

Bir itâb var tabii bu soruda biz Ademoğullarına... Ne çıkıyor? Yâni biz mü'minler, Allah'a inanmış kullar olarak ne yapacağız? Bildiğimizle amel

edeceğiz, bildiğimizi uygulayacağız. Allah'ın emirlerinden bildiğimiz Allah'ın sevdiği işleri yapacağız. Bildiğini işlemeden, ilmiyle àmil olmadan, bilmediği şeyleri istemenin sonucu nedir?.. Vebali artar. Yâni öğrenirsin, bir daha öğrenirsin, bir daha öğrenirsin... Ne olur? Ahirette Allah-u Teâlâ Hazretleri sorgu sual eder:

“—Ey kulum, bildin de niye uygulamadın, öğrendin de niye tatbik etmedin?” der.

Onun için öğrenmeli, öğrenmek çok sevap ama, öğrendiğini hemen uygulamalı, tatbikata geçirmeli!.. Hatta diyor ki büyüklerimiz, kendilerinden feyz aldığımız hocalarımız:

“—Bir hadis-i şerifi duyunca, hemen uygulamalı insan... Bir ayet duyunca hemen uygulamalı!”

Biliyorsunuz, “İçki haramdır!” diye ayetler inince, Medine ahali, Medine'deki müslümanlar ne yaptılar?.. İçki haram değilken, demek ki evlerinde, küplerinde içkiler bulunuyordu anlaşılır... İçki haramdır diye ayet-i kerime inince, Medine'nin sokaklarının kenarlarından seller gibi içkiler akmış. Neden? Haramdır dedi Allah, ayet indirdi. Bitiyor artık.

“—Ben bu küpü ne yapayım? Satayım mı gayr-i müslimlere, veyahut içine tuz atıp sirke mi yapayım?” vs. diye böyle tereddüt ve çeşitli kaçamak yolları aramamışlar. Mâdem haramdır; küpleri devirmişler, atmışlar, gitmişler.

Demek ki, insan bildiğini böyle sahabe-i kiram –*rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn*– gibi hemen uygulamalı! O zaman insan, sahabelerin derecesi gibi öyle güzel dereceleri, sevapları kazanabilir.

Devam ediyor hadis-i şerif, diyor ki:

أَفْنَيْتَ عُمْرَكَ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا وَمَا تَطْلُبُ الْجَنَّةَ
كَأَنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّكَ لَا تَمُوتُ غَدًا وَتَجْمَعُ الْمَالَ
كَأَنَّكَ مُخَلَّدٌ

(*Efneyte umreke fî talebi'd-dünyâ ve mâ tatlubü'l-cenneh, keenneke ta'lemü enneke lâ temûtü gaden, ve tecmeu'l-mâle keenneke muhalledün*) “Ey insanoğlu, ömrünü harcadın, fâni ettin, ifnâ ettin, yok ettin. Dünyalık taleb edeceğim diye ömrünü geçirdin. (*Ve mâ tatlubü'l-cenneh*) Ama, cenneti taleb etmek için bir gayret göstermiyorsun!” Dünya fâni ömrünü harcadın bu fâni dünya için. Ama cennet ebedî, cenneti taleb etmek için bir gayretin yok...”

(*Keenneke ta'lemü enneke lâ temûtu gaden*) “Sanki sen yarın ölmeyeceğini biliyormuşsun gibi bir garanti içindesin!” Cennete böyle bir çalışma içinde değilsin. (*Ve tecmeu'l-mâle keenneke muhalledün*) Sanki dünyada ebedî kalacakmışsın gibi mal topluyorsun. Halbuki topladığın ihtiyacından kat kat fazla. Oyalanıyorsun.” “Mal da yalan, mülk de yalan; var biraz da sen oyalan!” diye kestirme söylemiş Yunus Emre'miz Rh.A:

Mal ahibi, mülk sahibi!

Hani bunun ilk sahibi?

Mal da yalan, mülk de yalan;

Var biraz da sen oyalan!..

Bu gerçeği insan, ömrünün sonuna doğru anlıyor. Onu anlayıncaya kadar da, başka insanların düştüğü hatalara düşüyor. Çalışacağım, kazanacağım, biriktireceğim... Çalışacağım, kazanacağım, biriktireceğim... İyi güzel ama, hayrın, hasenâtın ne? Öleceksin, ölüverirsin, belki hemen yarın öleceksin!.. Ona hazırlığın ne?.. Hayır hasenât yok, ahirete hazırlık yok, cenneti talep yok... Ömrü dünyalık talebinde geçiriyor insanoğlu, büyük bir gaflet...

Ve bu hadisin bu cümlesi de, bizler için büyük bir ikaz. Ne yapmalıyız?.. Yarın ölecekmiş gibi ahirete hazırlanmalıyız. Dünyada ebedî kalmayacağımızı bilmeliyiz, ona göre davranmalıyız. Kazancımızın bir kısmıyla hayır hasenât yapmağa çalışmalıyız. Bak, İslâm her yerde hizmet bekliyor müslümanlardan. Hizmetler de parayla oluyor. Her şeyde kesenin ağzını açmak gerekiyor.

Emin olun, işte bu Avustralya'yı görüyoruz, Avrupa'yı görüyoruz, Amerika'yı görüyoruz, geziyoruz. Çok büyük hayırlar yapmışlar bunlar.. Yâni, keselerinin ağzını açmışlar, dinî müesseselerini kurmuşlar. Çok zengin dinî müesseseleri, çok büyük mülkleri var. Bunlar neden oluyor?.. Herkes bağışta bulunduğu için oluyor.

Biz müslümanlar, Allah'ın sevgili kulları ahirette yaptığımız hayrın mükâfatla karşılanacağını biliyoruz. Hayır hasenât yapmakta onlardan geri kalırsak, olmaz. Onlardan, emin olun, hayır ve hasenâtın miktarları bakımından da geriyiz. Yâni onlar çok hayırlar yapmışlar.

Deniliyor ki meselâ Münih için:

“—Münih'in üçte biri kilisenin mülküdür.”

Hatta eskiden tamamen kiliseninmiş de, işte işe yaramayanlarını satıyorlar. Bazen kiliseleri müslümanlar satın alıyor, ibadeti yapabilelim filan diye.

c. Dünya Hırsının Kötülüğü

Evet, aziz ve muhterem kardeşlerim! Bu gerçekler, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin Peygamber Efendimiz'e, bu hadis-i kudsîde

vahyetmiş olduğu önemli gerçekler... Onun için dikkatle dinleyin, not alın, banda alın diye söylemiştim. Son cümlelere yaklaştık:

إِنَّ اللَّهَ أَوْحَىٰ إِلَى الدُّنْيَا يَا دُنْيَا أْحْرِمِي الْحَرِيصَ
عَلَيْكَ وَابْتَغِي الزَّاهِدَ فِيكَ وَاسْتَخْدِمِي الْحَرِيصَ
وَاخْدِمِي الزَّاهِدَ فِيكَ

(*Inna'llàhe evhâ ile'd-dünyâ*) "Allah-u Teâlâ Hazretleri dünyaya vahyetti ki..." Dünya tabii bizim için bir cansız varlık ama, Allah-u Teâlâ Hazretleri her canlı cansız varlığa rubûbiyetiyle, ulûhiyetiyle hitap ediyor, emrediyor ve onlar da o emre uygun hareket ediyorlar. Aylar, yıldızlar, güneşler, maddeler, atomlar... Her şey Allah'ın emriyle hareket ediyor. Dünyaya dedi ki Allah-u Teâlâ Hazretleri:

(*Yâ dünyâ!*) "Ey dünya, ey dünyalık, ey mal, mülk, mevkî, makam vs... (*Ahrimi'l-harîs*) Hırslı insana haram ol!.. Yâni gitme, hırslı insan seni elde edemesin, hırslı insanın eline girme. (*Ahrimi'l-harîsa aleyki*) Sana haris olan insana, kendini haram eyle, eline geçme! (*Ve'btağî'z-zâhide fîki*) Sana karşı zâhidâne davranan, sırt döndüren, Allah'ın rızasını düşünen, ahireti kazanmak için dünyaya önem vermeyen âbid, zâhid insanların eline girmeğe çalış, onlara git! (*Ve'stahdimi'l-harîs*) Sana karşı haris olan insanı sen köle gibi kullan! (*Va'hdimi'z-zâhide fîki*) Sana karşı zâhid olan kimseye de hizmet eyle." diye dünyaya vahyettiğini bu hadis-i şerif bildiriyor.

Muhterem kardeşlerim! Tarih boyunca âbidlerin, zâhidlerin, Allah'ın sevgili kulu, halis muhlis büyük zâtların, evliyâullahın hayatları okunursa, onların yaşam tarzları incelenirse, bu gerçek görülür. Hakîkaten, gerçekten dünyaya kıymet vermemiştir, ölümü göze almıştır, Allah'ın rızasını kazanmak istemiştir...

Ecdadımız ortada... Bu diyarlara niçin gelmiş dedelerimiz OrtaAsyalardan, Orta Doğulardan?.. Allah'ın dinini yaymak için, Allah yolunda şehid olmak için. Allah hem onlara ömür vermiş, hem mal mülk vermiş, hem bu koca diyarları vermiş. Biz de onlara verilen o ikramların kalanlarıyla, bir kısmı elimizden çıktığı halde, hâlâ istifade ediyoruz.

Demek ki Allah, dünyayı istemeyip ahireti isteyene dünyalığı veriyor. Ahireti unutup da, dünyalığı elde etmek isteyene, vermiyor ve onu köle gibi kullandırıyor. Ama âbid, zâhid, Allah'ın sevgili kuluna da, dünya köle gibi hizmet ediyor. Yâni, kös kös de olsa, istese de istemese de, ona hizmetkâr oluyor. Zâten Allah emredince, istememesi de bahis konusu değil...

Onun için, dinin bu gerçeklerini, bu hadis-i kudsîde okuduk. İlâhî gerçekler bunlar... Bunları anladığımıza göre, hayatımızı buna göre tanzim edelim! Allah'a güzel kulluk etmeye çalışalım, ahireti kazanmaya çalışalım! Allah-u Teâlâ Hazretleri hem dünyamızı, hem ahiretimizi mâmur eylesin...

Şu mübarek cuma gününde, bu mübarek hadis-i şerifi okudum. Uzak diyarlardan size sevgiler ve selâmlar ederim. Burada aile eğitim kampımız var. Çocukları, aileleri, gençleri, hanımları, beyleri eğitecek on günlük bir kamptayız. Bir üniversitenin kampüsünde eğitim çalışmaları yapıyoruz. Onların selâmlarını da sizlere arz ederim.

Allah-u Teâlâ Hazretleri sizi nice nice kandillere, cumalara sıhhatle, afiyetle erdirsin... Ömrünüzü ârifâne, zâhidâne, Allah'ın rızasına uygun, bu hadis-i şerîflerin, bu kudsî hadis-i şerîflerin mânâlarına uygun, ârifâne bir şekilde geçirmeyi nasib eylesin... Ömrünüzü hayırlı, bereketli eylesin... Rabbimizin huzuruna sevdiği, râzı olduğu kullar olarak, yüzlerimiz ak, alınlarımız açık olarak, sevdiği kulu olarak varalım... Rabbimiz cümlemizi cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin, sevgili ve değerli Akra dinleyicilerim!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

30. 12. 1994 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

